

Лесотехнически университет
София
п.код. 1797 тел.: 91-907
факс: 82 39 30
Регистрационен индекс и дата
7359   8-XI-16.

Лесотехнически университет
ф-т по Ветеринарна медицина
бх № 63
СОФИЯ 8 11 16.

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Янислав Илиев, двм

Лесотехнически университет гр. София, Факултет по ветеринарна медицина, Катедра
“Анатомия, хистология и физиология”

на материалите представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор” по професионално направление 6.3 Животновъдство; Научна специалност „Хранене на селскостопанските животни и технология на фуражите“.

В конкурса за заемане на академичната длъжност „професор”, обявен в ДВ бр. 58/26.07.2016 г. и сайта на Лесотехническия университет за нуждите на катедра „Животновъдни науки”, към Факултет „Ветеринарна медицина”, като кандидат участва доц. д-р Запрянка Николаева Шиндарска,

1. Кратки биографични данни. Доц. Запрянка Шиндарска завършила висшето си образование във ВИЗВМ – Стара Загора през 1979 год. Още през същата година, след успешно издържан конкурс започва научната си кариера като н. с. (асистент) в НИГО – Ст. Загора в секция „Хранене и физиология на животните“. През 1981 год. след успешно положен конкурсен изпит по специалността „Хранене на селскостопанските животни и технология на фуражите“ е зачислена за докторантura в ИЖН- Костинброд. През 1988 год. защитава успешно дисертация за присъждане на образователна и научната степен „Доктор“. През периода 1996 -2003 год. работи като ст.н.с. II ст. (доцент) в секция „Хранене на с.с. животни и технология на фуражите“ в ИЖН- Костинброд. От началото на 2003 год. след спечелен конкурс постъпва като доцент в катедра „Животновъдни науки“, ФВМ, ЛТУ – София, където работи и понастоящем.

2. Общо описание на представените документи. Кандидатът по конкурса, доц. Запрянка Шиндарска е представила всички необходими документи и материали, съгласно условията и изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за развитието на академичния състав в Лесотехническия университет. Общийят трудов научно-преподавателски стаж на доц. Шиндарска до настоящия момент е 36 години 7 месеца, от които 13 год. и 7 мес. в Лесотехническия университет на академичната длъжност „доцент“ в катедра „Животновъдни науки“, ФВМ.

От прегледа на представеният пакет от документи по конкурса се вижда, че кандидатът доц. д-р Запрянка Николаева Шиндарска участва в конкурса според приложения към документите списък с общ брой на научните публикации - 133, от които научни трудове представени за заемане на академичната длъжност „професор“ – 70 броя в т.ч. 60 бр. научни публикации, 4 броя учебници и учебни помагала, 2 броя учебни помагала с приложен характер и 4 броя научно-популярни статии. Кандидатът по конкурса е публикувал както в реферирани научни списания у нас и в чужбина, в т.ч. и в списания с импакт фактор (IF), така и в сборници от научни конференции и симпозиуми с национално и международно участие. От всички публикувани научни статии 7 бр. са в списания с импакт фактор, 5 броя в чуждестранни реферирани списания, 28 броя в български реферирани списания, 6 броя в нереферирани списания и 19 броя в национални и международни научни форуми - 9 броя в международни и 10 броя в национални. Общийят импакт фактор на доц. Шиндарска е 12.812, което е една много добра атестация за научноизследователските й възможности. Общийят брой цитирания на научните публикации е – 116, като посочените по конкурса известни цитирания са 68. Така представените за участие в конкурса издадени учебници, учебни пособия, научни публикации у нас и в чужбина, както и цитирания от доц. З. Шиндарска значително превишават критериите за заеманата академична длъжност „професор“. Това според мен е солиден атестат, доказващ широката популярност и значимост на постигнатите научни резултати и приноси в тях.

3. Характеристика на учебно-преподавателската дейност. Представената справка за преподавателската дейност на доц. З. Шиндарска показва, че тя участва активно в обучението на студентите не само по ветеринарна медицина, но и в другите факултети на Лесотехническия университет и други Висши училища. Тя умеет да владее аудиторията и ползва съвременни средства за онагледяване на занятията си. На доц. З. Шиндарска е осигурена необходимата учебна аудиторна заетост за хабилитиран преподавател по дисциплината „Хранене и агрономия на с.с. животни“. Тя е водещ преподавател на лекции и упражнения по следните дисциплини:

1. Лекции и упражнения по задължителната дисциплина „Хранене и агрономия“, ФВМ при ЛТУ- София (Приложения 20 и 21)
2. Лекции и упражнения по избираемата дисциплина „Качество и безопасност на храните за животни“, ФВМ при ЛТУ – София (Приложения 21 и 22)
3. Лекции и упражнения по дисциплината „Основи на хранене на дивеча“, ФГС при ЛТУ - София, редовна и задочна форма на обучение (Приложения 23 и 24)

Автор на учебни програми:

1. По задължителната дисциплина „Хранене и агрономия“, ФВМ при ЛТУ -София (45/45) (Приложение 19 и 20).
2. По избираемата дисциплина „Качество и безопасност на храните за животни“, ФВМ при ЛТУ – София (15/15) (Приложение 19 и 22)
3. По дисциплината „Основи на хранене на дивеча“, ФГС при ЛТУ- София, (30/30 при редовна форма и 15/15 при задочна форма на обучение) (Приложение 23 и 24).

Водени дисциплини на чужд език:

1. Nutrition and agronomy, University of Forestry, Sofia, FVM (Приложение 21 и 26).
2. Quality and Safety of Animal food, University of Forestry, Sofia, FVM (Приложение 21 и 28).

Изнесени лекции в други висши училища:

1. Висше училище по агробизнес и развитие на регионите (ВУАРР) – водещ лекционен курс по дисциплината „Животновъдни технологии“, I-ва и II-ра част на специалностите „Аграрна икономика“ и „Стопанско управление“ задочна форма на обучение през период 2008-2012 г. (Приложение 29).

Проведено обучение във фирми и организации:

1. Провеждане на специализирано обучение към БАБХ на тема: Одитиране на НАССР системи в сектор „фуражи“ по проект: Обучение на ръководни и експертни кадри от Българска агенция по безопасност на храните по дейности, свързани със стратегическите цели на официалния контрол“ по оперативна програма „Административен капацитет“. (Приложение 30)
2. Преподавател в лекционен курс „Зашита и хуманно отношение при отглеждане и използване на с.с.животни“ към Център за продължаващо обучение в ЛТУ – София. (Приложение 31)

4. Научна и научноприложна дейност.

Научно-изследователската дейност на доц. З. Шиндарска е интензивна и целенасочена, като се свежда основно до следните научноизследователски направления: а) изследвания свързани с ефекта на редица фуражни добавки при хранене на с.с. животни и птици върху продуктивността, здравословното състояние, поведението, смилаемостта на хранителните вещества, клничните показатели, биохимични и хематологични параметри и факторите на имунната резистентност – пробиотици, дрождеви препарати и органоминериали; б) изследване влиянието на храненето върху репродуктивните показатели при млечни крави, както и проучване възможностите за профилактика на кетозата и млечна треска при крави чрез правилно хранене съобразно продуктивността и физиологичното им състояние; в) оценка на коефициентите на смилаемост на основните хранителни вещества и баланса на азота в комбинирани фуражи и ефективността върху продуктивните показатели, както и на

хранителната стойност на фуражите чрез изследване на химичния състав и енергийната хранителност; г) анализ на технологичните параметри и агроекологичните показатели на нови енергийни култури за България и възможностите за производство на биогаз от различни субстрати.

Представените разработки по посочените научни направления представляват всеобхватни изследвания, свързани не само с продуктивните показатели, но и изследвания на биохимично и имунологично ниво с изчерпателни изводи за ролята им върху мембранныото смилане на хранителните вещества в тънкото черво. В разработките са включени различни пробиотици изпитвани при млади преживни (телета, агнета) и птици (пилета-бройлери, фазани и патета мюлари), като същевременно е изследван и ефекта от използване на органоминерали, като добавка в комбинираните фуражи на млади преживни и птици и ефекта им върху продуктивните показатели и здравния статус. Направена е също така и оценка на хранителната стойност на фуражите чрез изследване на химичния състав и енергийната хранителност. Представените изследвания са изключително полезни в научноприложен аспект поради това, че те допълват и обогатяват информационната система с данни за химичния състав и хранителната стойност на нови фуражни източници и са направени препоръки за количествата, които да се включват в дажбите за видовете и категории животни.

С оригинална научна стойност са и проведените за първи път в България изследвания и анализ на технологичните параметри и агроекологичните показатели на нови енергийни култури за страната и възможностите за производство на биогаз от различни субстрати. С оглед повишаване възможностите за производство на биогаз от различни субстрати, са анализирани и е направена оценка на алтернативни енергийни продукти за производство на биогаз – царевица за силаж, силаж от сладка царевица, горски силаж и силаж който съдържа слама в комбинация от различни видове цвекло. В тази насока са проведени и изследвания с различни комбинации на силажирани енергийни растения с птичи и говежди тор, по отношение на технологичните параметри и микробната контаминация при анаеробната ферментация, както и сравнителни проучвания за оценка на различни субстрати за анаеробно разграждане на органичните отпадъци, с оглед използване на продуктите от ферментацията за повишаване на почвеното плодородие.

Като научни трудове със значим научно-приложен принос приемам и публикациите отразяващи възможностите за профилактика на кетозата и млечната треска при крави, чрез правилно хранене съобразно тяхната продуктивност и физиологично състояние. Като съществен научен принос отчитам така също и проведените изследвания и направената оценка за влиянието на породата, сезона и технологичните системи на отглеждане върху варирането на определени хематологични показатели при телета за угояване и овце. Получените данни предоставят задълбочена информация за възможностите за профилактика на кетозата и млечната треска при кравите, както и за продуктивните и репродуктивните показатели при млечни крави съобразно тяхното ОТС, възраст на заплождане, отелване и млечна продуктивност.

Доц. Шиндарска е представила справка за участие в научни проекти, както с международно участие, така и в проекти към ЛТУ, Селскостопанска академия и МОМН – общо 14 на брой.

Като утвърден университетски преподавател и научен работник доц. Шиндарска осъществява консултивна и експертна дейност на държавни и частни фирми – Приложения 33-41.

5. Лични впечатления.

Като дългогодишен преподавател във ФВМ познавам много добре доц. З. Шиндарска. Личните ми впечатления от нея са, че тя е позитивен, комуникативен и отговорен човек. Представените по-горе данни напълно потвърждават мнението ми за професионалните

качества на кандидата като утвърден и уважаван преподавател и научен работник. Това се потвърждава и от приложените материали по конкурса за научната, преподавателската и експертна дейност, които показват, че доц. З. Шиндарска покрива изцяло изискванията на ЗРАСРБ и приетите от Лесотехническия университет наукометрични показатели за заемане на академичната длъжност „професор“.

Заключение: Въз основа на изложеното по-горе, оценявам високо научната продукция и професионално-академичната дейност на участника в конкурса доц. д-р Запрянка Шиндарска. Базирайки се на резултатите от научно-изследователската дейност, актуалността на проблемите по които работи и научните приноси, публикационната активност, преподавателските знания и опит и личните качества на доц. д-р Запрянка Шиндарска, както и в съответствие с потребностите от хабилитиран преподавател с осигурено пълно натоварване по учебен план в катедрата по „Животновъдни науки“, към Факултет „Ветеринарна медицина“ давам **положително заключение** за избор на доц. д-р Запрянка Шиндарска на академичната длъжност „професор“ по професионално направление 6.3 Животновъдство; научна специалност „Хранене на селскостопанските животни и технология на фуражите“.

Предлагам на членовете на уважаемото научно жури да присъдят на доц. д-р Запрянка Николаева Шиндарска академичната длъжност „професор“ по професионално направление Ветеринарна медицина, научна специалност „Хранене на селскостопанските животни и ~~технология~~ на фуражите“.

28.10.2016 год.
София

Изготвил становището:
(проф. д-р Я. Илиев, двм)